

PVGE Best 14 April 2022

1

Lezing Genealogie

Martien van de Donk en Peter Roosenboom

Programma:

- Het begin: waar en hoe starten? Dicht bij huis
- Bronnen: wat zoekt u waar?
- Primaire bronnen vóór 1811 en ná 1811
- Secundaire bronnen voorbeelden: vonnis, Kadaster
- Zoeken via Internet.

Pauze

- Heraldiek
- Paleografie
- Zoeken in het buitenland: België, USA, Duitsland met speciaal tips Duitsland
- Publiceren

2

Genealogisch onderzoek Eigen Familie

Begin in uw eigen omgeving
Noteer alles, controleer zo veel mogelijk
Verzamel (kopieer) familiedocumenten
Stel een eerste stamreeks samen
Maak 'n plan, houdt u daar aan
Ga na wat anderen al hebben uitgezocht
Gebruik softwareprogramma genealogie

3

Een eigen onderzoek starten familiedocumenten

Familiedocumenten zijn bijvoorbeeld ook:

- Ondertrouw- en verlofingskaarten
- Geboortekaartjes en doopbewijzen
- Rouwbrieven en advertenties
- Testamenten en inventarissen
- Aan- en verkoopakten van goederen
- Ambtelijke en persoonlijke brieven
- Vergunningen en ontheffingen
- (delen van) Financiële administraties
- Bewijzen van lidmaatschappen

4

Een eigen onderzoek starten documenten elders

- Grote collecties familieadvertenties bij:
  - de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging)
    - 1,8 miljoen overlijdensadvertenties
    - 800.000 bid- en gedachtenisprentjes
    - 150.000 items overige familiedocumenten (waarvan al veel digitaal)
  - Delpher.nl (boeken kranten, tijdschriften)
- Centraal Bureau voor Genealogie (CBG)
  - meer dan 2.000.000 familieadvertenties
  - Familienamenbank

5

Een eigen onderzoek starten onderzoek van anderen

Op de website van het CBG (Centraal Bureau voor Genealogie) is na te gaan of zich in de collecties "iets" bevindt waar een bepaalde naam in voorkomt.

Maar ..... De informatie bij het CBG is niet gratis en alleen in Den Haag

6

Een eigen onderzoek starten

genealogie programma's; Aldfaer en GDP

Aldfaer
Hét gratis stamboomprogramma

GensDataPro®

- GensDataPro 3.0
- Bestellen
- Helpdesk
- Demo
- Update 3.0.4.6
- Versiebeheer
- Instructie filmpjes
- Downloads
- Veelgestelde vragen
- Over DNA
- Waarom administrator?

Bronnen voor genealogen

wat zoekt u waar

Primaire bronnen

(gegevens over geboorte, huwelijk en overlijden)

- Burgerlijke stand
- Doop- Trouw- en Begraafboeken
- Bevolkingsregister

Secundaire bronnen

(alle gegevens over handel en Wandel van personen)

- Notariële akten, rechterlijke vonnissen, bidprentjes, gegevens kadaster, enz.

Bronnen voor genealogen

wat zoekt u waar

Vóór 1811

- Registratie is geen taak van de overheid
- Bronnen met hiaten of ontbreken geheel

1811=

=Frans Recht

Na 1811

- Registratie is systematisch en uniform
- Iedereen is (in principe) terug te vinden
- Hiaten door oorlog en bijv. overstromingen

Bronnen voor genealogen

na 1811 burgerlijke stand

Geboorteakte

Verplichte aangifte binnen drie dagen
In de gemeente van geboorte

Huwelijksakte

Drie afkondigingen verplicht in woongemeente(n)
Huwelijksluiting in gemeente naar keuze

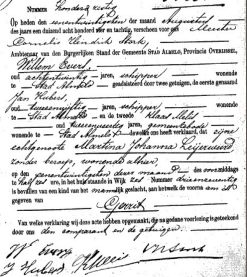

Overlijdensakte

Verplichte aangifte binnen drie dagen
In gemeente van overlijden

Bronnen voor genealogen

burgerlijke stand   geboorteakte

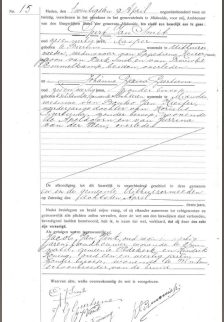

- De akte:
- heeft een volgnummer en bevat de plaats en datum van aangifte.
- Verder de naam, leeftijd en beroep van de aangever en de getuige(n)
- vaak ook adressen of de woonplaats
- Naast namen van de ouders, naam en geslacht van de boreling wordt ook plaats, datum en tijd van de geboorte in de akte vermeld
- Tenslotte ondertekenen (of niet) de ambtenaar, de aangever en de getuigen de akte

Bronnen voor genealogen

burgerlijke stand   huwelijksakte

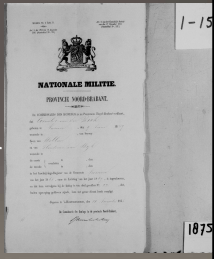
- De akte:
- heeft een volgnummer en bevat de plaats en datum van het huwelijk
- Verder de naam, leeftijd en beroep van bruidegom en bruid ook de geboorte- en de huidige woonplaats
- Of partners ongehuwd zijn, gescheiden of weduwnaar of weduwe staat in de akte
- Naast namen van de ouders, staat bij "minderjarigen" de toestemming vermeld
- Tenslotte ondertekenen de ambtenaar, het bruidspaar, (ouders) en getuigen.

2

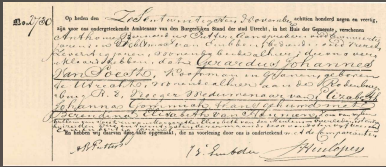
Bronnen voor genealogen
burgerlijke stand huwelijksbijlagen

- Extra bron met (afschrift)
  - Geboorteakten van bruid en bruidegom
  - Certificaat Nationale Militie
- Mogelijk ook
  - Akten van bekendheid
  - Huwelijkstoestemming
  - Overlijdensakten van ouders
  - Overlijdensakte eerdere partner
  - Bewijzen van onvermogen

Bronnen voor genealogen
burgerlijke stand overlijdensakte

De akte:
een volgnummer
de plaats en
datum van aangifte.

- Verder de naam, leeftijd en beroep van de aangever en de getuige(n) vaak ook adressen of de woonplaats
- Naast naam van de overledene de namen van de ouders, en de naam van een eventuele partner wordt ook plaats, datum en tijd van het overlijden in de akte vermeld
- Tenslotte ondertekenen (of niet) de ambtenaar, de aangever en de getuigen de akte

Bronnen voor genealogen
het bevolkingsregister

- Index op naam van het gezinshoofd
- Registratie per adres van alle bewoners van
  - naam en voornaam
  - band met het gezinshoofd
  - geboortedatum en -plaats
  - burgerlijke staat, godsdienst, beroep
- Wijzigingen (geboorte, vestiging, vertrek, overlijden)
- Werden aangetekend met datum
- Het Bevolkingsregister begint in de meeste gemeenten ± 1850 en is openbaar tot 1939

Bidprentjes

- naam overledene
- geboortedatum
- geboorteplaats
- datum van overlijden
- plaats van overlijden
- partner
- (klein)kinderen
- verwanten
- soms beroep of stand
- laatste rustplaats

Secundaire bron:

lees ook de rest !

Secundaire bron: gerechtelijk vonnis

BIZONDERE REMERQUEMENTEN.	SIGNALEMENT.	Aanmerkingen.
22.	23.	24.
Geslacht <i>mannetjens</i> Vader <i>Conradus</i> Moeder <i>Katharina</i> Nationaliteit <i>Nederlands</i> Burgerlijke Staat <i>verhuwd</i> Godsdienstige gezindte <i>RC</i> Lager onderwijs genoten <i>ja</i> Ouderdom (bij opmerking) Gedrag in het gestic	Lengte <i>1,75</i> Haar <i>bruin</i> Wenkbrauwen <i>donker</i> Voorhoofd <i>ruw</i> Oogen <i>groot</i> Neus <i>recht</i> Mond <i>gewoon</i> Kin <i>breed</i> Baard <i>geen</i> Aangezicht <i>ruw</i> Kleur <i>geen</i> Gewone taal <i>nl</i> Bijzondere teekenen	

Gerechtelijke registers

Vonnis Kantongerecht

Pro Justitia.
1899
VONNIS.
ROL. N° 324
In naam der Koningin.
Terechzitting van het Kantongerecht te Eindhoven
recht domde in straten den
in zake den heer *ambtenaar van het Openbaar Ministerie te Eindhoven*
ambtsalve eischer

Secundaire bron: Kadastrale gegevens

Kadasterviewer 2.0 (Boek "Aan de slag")
<https://youtu.be/z4b0fN0wAs>

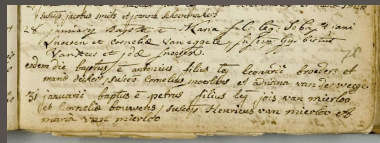
Gemeente		VOERSEL		INACHTERSE		Sectie		C	
PERCELEN		NUMMERS DER VERBODEN		ARTIKEL VAN DE LEGGER		N		N	
Nummers	Perceel	Perceel	Perceel	Perceel	Perceel	Perceel	Perceel	Perceel	Perceel
1489	2.67	55.92	1415	1489	2.67	55.92	1415	1489	2.67
1500	2.67	1.84	1415	1500	2.67	1.84	1415	1500	2.67
1501	2.67	1.82	1415	1501	2.67	1.82	1415	1501	2.67
1502	2.67	0.23	1415	1502	2.67	0.23	1415	1502	2.67
1503	2.67	0.20	1415	1503	2.67	0.20	1415	1503	2.67
1504	2.67	0.65	1415	1504	2.67	0.65	1415	1504	2.67
1505	2.67	0.20	1415	1505	2.67	0.20	1415	1505	2.67
1506	2.67	0.20	1415	1506	2.67	0.20	1415	1506	2.67
1507	2.67	2.28	1415	1507	2.67	2.28	1415	1507	2.67
1508	2.67	1.54	1415	1508	2.67	1.54	1415	1508	2.67
1509	2.67	30.30	1415	1509	2.67	30.30	1415	1509	2.67
1510	2.67	0.20	1415	1510	2.67	0.20	1415	1510	2.67
1511	2.67	0.20	1415	1511	2.67	0.20	1415	1511	2.67
1512	2.67	0.20	1415	1512	2.67	0.20	1415	1512	2.67
1513	2.67	0.20	1415	1513	2.67	0.20	1415	1513	2.67

register 71

leggerartikel

Bronnen voor genealogen vóór 1811

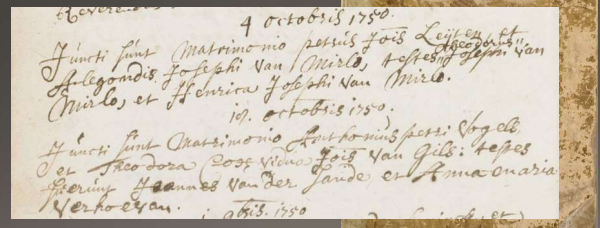
- DTB-boeken; Administraties van de Kerken
- Doopboeken
- Trouwboeken
- Begraafboeken

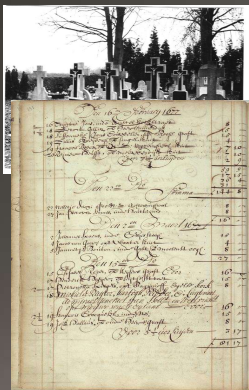
- **Geen DTB !**
- Huwelijken voor de schepengbank
- beslissingen van gerechten over begravingen

Bronnen voor genealogen trouwboeken

Trouwinschrijving

Bronnen voor genealogen begraafboeken

- **Geen verplichting**
(door de overheid)
- **Financiële administratie**
(door de koster/doodgraver)
- **Vaak onvolledig**
- **Raadplegen soms moeilijk**
(soms niet meer bestaand)

Instellingen voor stamboomonderzoek archieven

Een archief;

Een verzameling bijeen horende geschreven (of gedrukte) papieren, zoals:

- Kerkelijke archieven
- Waterschapsarchieven
- Notariële archieven

maar ook:

- Het archief van de Nederlandse Spoorwegen
- Het archief van de familie Voorbeeldt

en ook een bewaarplaats voor archieven zoals:

- Het Nationaal Archief in 's Gravenhage

Bronnen voor genealogen wat zoekt u waar

Instellingen

- De archieven (b.v. RHCE en BHIC en andere regionale archieven)
- Het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG)
- De Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV)

Het internet

- www.WiewasWie.nl; de database van de archieven
- Portals en grote databases
- Websites van instellingen, ook heemkundekringen en particulieren
- Genealogieonline.nl Openarch.nl Familysearch.org www.ngv.nl
- www.myheritage.nl www.uitdeoudekoektrommel.nl delpher.nl
- Gewoon op Google!!

Website zoeken

Onder andere:

- Zoeken met wild cards of jokers : * ?
- Zoeken met "klinkt als": ~
- Zoeken op twee namen: &
- Zoeken op jaar of periode: 1800 of 1800-1810

Uitvoer snel filteren

- Op bron
- Op soort akte
- Op plaats
- Op periode met handige tijdbalk!
- Op rol

Instellingen voor stamboomonderzoek archieven

Waar gaat u naar toe?

- adressen en openingstijden gecontroleerd?
- staan inventarislijsten/catalogi op een website?

Wat weet u al?

- zijn uw gegevens up-to-date?
- al gegevens van de website/internet genoteerd?

Waar naar gaat u zoeken?

- Personen, data, relaties, eigendommen, beroepen?

Welke bronnen gaat u raadplegen?

Wat neemt u mee?

- Papier (invulformulieren) en potloden?
- Laptop? Fotocamera? (mogen niet overal binnen!)

25

Instellingen voor stamboomonderzoek het Centraal Bureau voor Genealogie

Het Centraal Bureau voor Genealogie
Kenniscentrum voor familiegeschiedenis

Bibliotheek Genealogie en
Heraldiek

Collecties:

- familiedocumenten
- portretten
- familiewapens
- gedrukte bronnen
- handschriften

Studiezaal (ook digitaal)

Ondersteuning van onderzoekers

Persoonskaarten en -lijsten

naast station
Den Haag Centraal
Gratis voor Vrienden van
het CBG
(anderen ca. € 4,-)

26

Instellingen voor stamboomonderzoek de Nederlandse Genealogische Vereniging

- Bibliotheek met handboeken en naslagwerken

- duizenden vakboeken
- tijdschriften en
- genealogische publicaties

- Knipsels en advertenties

- 1.800.000 familieberichten
- 800.000 bidprentjes

- Heraldisch archief

- Deskundige adviezen

Kosterijland 3

3981 AJ Bunnik

Open: donderdag en zaterdag
voor leden gratis

25

Even pauzeren

Graag tot zo

28

Heraldiek (Wapenkunde)

Heraldiek is onderdeel van genealogie.

- Heeft uw familie een wapen?
- Wilt u zelf een wapen (laten) ontwerpen?
- Waar zijn gegevens over heraldiek te vinden?

- Publicatie vormen.

25

Wapens (regels/advies)

- Wapens algemeen
Wapen - Schild - helm - helmtekens - dekkleden - beschrijven en tekenen.
- Wapen ontwerpen
Een Wapen bestaande uit een schild met de schilddekking: helm, dekkleed en helmteken.
- Uitvoering
Schilder-, teken- en drukwerk, ex-libris, keramiek en andere kunstvormen
- Toepassingen
Individueel, vereniging, organisatie, bedrijf
- Registratie
Op basis van familiehistorie, op verzoek

30

Protestantse voorouders in Duitsland

www.archion.de

- duur
- beperkt aantal downloads
- licentie op een PC

Alternatief

- lokale archieven
- dominee aanschrijven
- familysearch:
<https://www.familysearch.org/search/collection/3015626>

CHOOSE YOUR PASS:

	1 month private use	3 months private use	1 year private use	30 days professional use	1 month professional use	1 year professional use	20 days professional use
Price	19,90 € including tax	52,30 € including tax	178,80 € including tax	59,90 € including tax	69,90 € including tax	599,00 € including tax	189,00 € including tax
Duration	1 month	3 months	12 months	30 days (after 12 months)	1 month	12 months	20 days (after 12 months)
Access	continuous	continuous	continuous	intermittent	continuous	continuous	intermittent
Downloads *	50	100	600	50	175	2000	175
Order	ORDER	ORDER	ORDER	ORDER	ORDER	ORDER	ORDER
Voucher	VOUCHER	VOUCHER	VOUCHER	VOUCHER			

*) In order to display downloads, the user will need a compatible pdf reader. We recommend Adobe Reader, which is free for most platforms.

Access to digital contents are restricted to one device per user account.

Katholieke voorouders in Duitsland

<https://data.matricula-online.eu/en/>

- gratis
- Duitsland, Oostenrijk, Luxemburg, voormalige Duitstalige gebieden
- in uitbreiding,
- veel DTB-boeken zijn verloren gegaan

Alternatieven

- pastorie
- lokale archieven of heemkundekringen
- mosaik.de (Kleef)
- <http://www.verhohlen.privat.t-online.de/> (Kleverland DTB)
- familysearch:

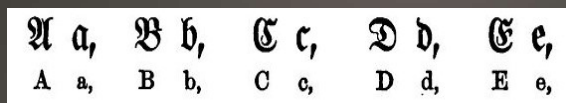
Deutschland	3200
Österreich	2726
Polen	5
Serbien	5
Luxemburg/Luxembourg	277
Bosnien und Herzegowina	2
Slovenia	520
Privatarchiv	5

Duits schrift

Drukletters

Fraktur

Schrijffletters:

Kurrent en Sütterlin

Publiceren

Stamboom of Familiegeschiedenis

Publiceren.

- 1) Wanneer? Hoe?
- 2) Bekijk bestaande recente publicaties
- 3) Publicatievorm: op papier of digitaal:
  - Maak gebruik van mogelijkheden genealogie software
  - Kwartierstaat; eenvoudig of "schilderij"
  - Boek; zelf printen of lux ingebonden
  - Artikel in tijdschrift of krant (Actief PGVE Best)
  - Op (eigen) website
  - Op usb-stick
- 4) Een presentatie over uw onderzoek: is ook "publiceren"

Publiceren Stamboom of Familiegeschiedenis

- Bij boekvorm:
  - ISBN nummer ?
  - Copy right gebruikte foto's, kaarten enz.

Bij kleine oplage:

- Zelf printen en in ringband
- Lokaal print en copy bedrijf
- www.tienstuks.nl uitgever voor kleine oplagen
- www.Probook.nl uitgever voor kleine oplagen
- Vragen bij Printing on demand:
  - Eigen beheer of door drukker met % opbrengst
  - Bestelling rechtstreeks bij drukker?

Publiceren Stamboom of Familiegeschiedenis

- Vooraf nadenken over:
  - Wie zijn de lezers?
  - Opvallende titel of ondertitel
  - Schrijfstijl; consistente opbouw
    - zoals nummering hoofdstukken, koppen van teksten
  - Kwaliteitseisen spelling, grammatica, juiste historische feiten
  - Begrijpelijke taal voor gemiddelde lezer
  - Digitaal: privacy, rechten op foto's.

Publiceren Stamboom of Familiegeschiedenis

- Geschiedenis is "in"
- De steeds weer nieuwe canons
- Stapels wetenschappelijk werk
- Familiegeschiedenissen
- Genealogie als "volkssport"
- NOM trekt 450.000 bezoekers
- enz. enz. enz.
- "Lift" mee,
- schrijf geschiedenis maar het begint met gedegen onderzoek.

49

Publiceren Stamboom of Familiegeschiedenis

- Na jaren onderzoek zijn er;
- - duizenden persoonsnamen
- - drie maal zoveel data
- - tientallen plaatsnamen
- - honderden documenten
- - nog een paar vraagtekens
- en geprint op 300 A4-tjes.....

- een onverteerbare genealogische letter- en cijferbrij
- (behalve voor de maker, natuurlijk en de kenners)

50

Publiceren Stamboom of familiegeschiedenis

- Schrijf geschiedenis
maar .....
- Iedere familiegeschiedenis begint met gedegen genealogisch onderzoek.
- Kies een aantal personen uit uw voorgeslacht
- Probeer vragen te beantwoorden
- Maak van de antwoorden een lopend verhaal
- Verbindt de beschreven personen (op de bekende/gebruikelijke, genealogische wijze)
- Voeg kaarten, documenten, foto's enz. toe (privacy!!)

51

Publiceren Stamboom of Familiegeschiedenis

Eindelijk is de publicatie af

- Wanneer komt het vervolg?
- Moederslijn
  - Familiegeschiedenis partner
  - Herdruk met aanvullingen

52

Afsluiting

- Probeer, met de uitleg:
  - met elkaar ervaringen uit te wisselen
  - elkaar vragen te stellen: samen weet je meer
  - geef elkaar tips over cursussen, lezingen, (nieuwe) websites, enz. enz.

Succes en vooral veel plezier,

Martien van de Donk
en Peter Roosenboom

53